

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2025/006
Gündem No : 26
Karar Tarihi : 05.02.2025
Karar No : 2025/UY.II-429

BAŞVURU SAHİBİ:

Artos Nak. Tek. Yapı Pey. İnş. Taah. A.Ş.

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü Tesis Mühendislik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2024/573370 İhale Kayıt Numaralı "Emet Bor İşletme Müdürlüğü Hisarcık Konsantratör Ünitesi Kapalı Stok Sahası" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü Tesis Mühendislik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından 26.08.2024 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Emet Bor İşletme Müdürlüğü Hisarcık Konsantratör Ünitesi Kapalı Stok Sahası" ihalesine ilişkin olarak Artos Nak. Tek. Yapı Pey. İnş. Taah. A.Ş.'nin 17.12.2024 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 24.12.2024 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 26.12.2024 tarih ve 174387 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 26.12.2024 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2024/1819 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle, itirazın şikâyetine konu ihalede ihale üzerinde bırakılan istekli Kata İnş. Haf. ve Dış Tic. Ltd. Şti. ve ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli Ramazan Acar- Arkon Müş. Müh. İnş. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının mevzuata uygun olmadığı, şöyle ki;

a) Anılan istekliler tarafından aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında metrajların ihaleye ait proje ve yaklaşık maliyette öngörülen metrajlardan %10 eksik hesaplandığı, metraj eksikliğinin istekliler lehine fiyat avantajı oluşturduğu, eksik gösterilen metrajların parasal tutarı isteklilerin teklif fiyatlarına eklendiğinde tekliflerin sıralamasını değiştirdiği,

b) Anılan istekliler tarafından sunulan analizlerde öngördükleri kâr oranının % 10'un altında olduğu,

Açıklaması istenilen 11 adet iş kaleminin kamu kurum ve kuruluşları tarafından yayımlanan birim fiyatlarından olmakla birlikte bunlardan 15.165.1003, 15.160.1004, 15.120.1102, 43.680.1003, 15.160.1003, 15.160.1002 ve 15.125.1008 poz numaralı iş kalemlerinin içeriklerine ihaleyi yapan idare tarafından "Nakliye" girdisinin eklenmiş olması nedeniyle söz konusu pozların özel poz niteliğini kazandığı, dolayısıyla anılan pozların analiz düzenlenmeden açıklanmasının mümkün olmadığı, idare tarafından verilen analiz formatına uygun analiz düzenleyip minimum % 10 kâr öngörmeleri gerekmesine rağmen düşük kâr oranı öngörmek suretiyle açıklamada bulunulduğu,

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/006
Gündem No	: 26
Karar Tarihi	: 05.02.2025
Karar No	: 2025/UY.II-429

Kamu kurum pozu niteliğinde olan 15.150.1006,15.180.1003, 48.150.1002 ve 15.540.1112 pozları için rayiç fiyatların kullanılmadığı ve birim fiyatlarda değişikliğe gidilerek analiz düzenlenmek suretiyle açıklamada bulunulduğu, minimum %10 kâr öngörmeleri gerekmesine rağmen düşük kâr oranı öngörmek suretiyle açıklamada bulunulduğu,

c) Anılan istekliler tarafından açıklama istenilmeyen iş kalemleri için öngörülen tutarın, teklif tutarının % 10'undan daha düşük olduğu,

d) Anılan istekliler tarafından sunulan analizlerde işçilik rayiç girdileri için ihale tarihinde yürürlükte bulunan 88,90 TL/Saat asgari ücretin altında işçilik birim fiyatının öngörüldüğü,

e) Sunulan analizlerde açıklama istenilmeyen analiz girdileri için 0,00 TL birim fiyat öngörüldüğü, 0,01 TL'nin üzerinde birim fiyat öngörülmüş olsa da öngörülen birim fiyat ile miktar çarpımı sonucunun 0,00 TL olup tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılması gerektiği,

f) Anılan istekliler tarafından sunulan analizlerde analiz girdi cins ve miktarlarının kendi lehine avantaj oluşturacak şekilde düşürülerek açıklamada bulunulduğu, sunulan analizlerde aritmetik hata bulunduğu,

g) 10.160.1026 poz numaralı motorin girdisi için öngörülen fiyatı tevsik edici bir bilgi ve belgenin aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında sunulmadığı, söz konusu analiz girdisi için üçüncü kişilerden fiyat teklifi alındığı, ihale ilanı ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) EPDK tarafından yayımlanan, İstanbul İli Avrupa Yakasında bulunan bayiler adına beyan edilmiş fiyatların ortalamasını yansıtan en yüksek işlem hacimli 8 firmanın akaryakıt fiyatlarına ilişkin raporda yer alan fiyatların % 90'ının altında birim fiyat öngörüldüğü, analizlerde motorin girdisinin ölçü biriminin kg olduğu ancak EPDK bültenlerinde yayınlanan birim fiyatın lt olarak açıklandığı dolayısı ile lt'nin kg'ye dönüştürülmesinde kesafet oranının en fazla 0,845 olarak alınması gerekirken bu oranın altında kesafet oranı öngörülerek açıklamada bulunulduğu,

h) Açıklaması istenilen iş kalemleri için öngörülen nakliye mesafelerinin düşürüldüğü bu durumun idare tarafından verilen analiz formatına aykırılık teşkil ettiği, anılan istekliler tarafından düşürülen nakliye mesafeleri yerine kendi öngördükleri nakliye mesafeleri esas alınarak açıklamada bulunulmuşsa da bu nakliye mesafesini tevsik edici bir belgenin sunulmadığı, nakliye mesafesi için formülasyonun değiştirilerek açıklamada bulunulduğu,

g) Açıklaması istenilen iş kalemleri içerisinde yer alan; 10.130.1008 poz numaralı 32 mm'ye kadar kırmataş, 10.130.1751 poz numaralı çelik hasır (nervürlü) (TS 4559) (m² ağırlığı 3.01-10,00 kg), 10.130.1704 poz numaralı beton çelik çubuğu, nervürlü Ø 8-12 mm (S420, B420B-C, B500B-C), 10.130.1705 poz numaralı beton çelik çubuğu, nervürlü Ø 14-32 mm (S420, B420B-C, B500B-C), 10.130.1708 poz numaralı sıcak haddelenmiş profil demirler (S235JR) (I, U, T, Omega) (TS 910, TS 912, TS 911 EN 10055), 10.200.1001 düz siyah sac 1,50 mm, 40.120.1009 poz numaralı ince sıva veya derz kumu (el ile elenmiş ve yıkanmış) (08.006), 10.130.1506 poz numaralı C 30/37 beton harcı, hazır beton harçları (TS

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/006
Gündem No	: 26
Karar Tarihi	: 05.02.2025
Karar No	: 2025/UY.II-429

EN 206-1), 10.130.4606 poz numaralı film kaplı 21 mm plywood kalıp malzemeleri (TS 46), 10.130.4607 poz numaralı I kesitli ahşap kiriş (alt ve üst başlıklar min.40x80 mm) (TS 46), 10.300.1047 poz numaralı sentetik esaslı boya analiz girdileri için üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınmak suretiyle açıklamada bulunduğu, ancak alından fiyat tekliflerinin mevzuata aykırılık teşkil ettiği, şöyle ki;

10.130.1506 poz numaralı C 30/37 beton harcının, hazır beton harçları (TS EN 206-1) poz numaralı analiz girdisi açıklama istenilen iş kalemlerinden 15.150.1006 ve 48.150.1002 poz numaralı iş kalemleri içerisinde yer aldığı, sözü edilen analiz girdisi için üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınmak suretiyle açıklamada bulunduğu, ancak fiyat teklifinin dayanağı olan EK-O.6 tutanağının fatura bilgileri tablosunun miktar sütununda yer alan malzeme miktarının açıklama istenilen 15.150.1006 ve 48.150.1002 iş kalemleri içerisindeki 10.130.1506 poz numaralı C 30/37 beton harcı, hazır beton harçları (TS EN 206-1) miktarının toplamının 1/20'sinin altında olduğu,

10.130.1506 poz numaralı C 30/37 beton harcının, hazır beton harçları (TS EN 206-1) poz numaralı analiz girdisi; 15.150.1006 poz numaralı iş kalemine ait analiz içerisindeki girdi miktarı 1 m³ olmasına rağmen, 48.150.1002 poz numaralı iş kalemi içerisinde ki analiz girdi miktarı 1,25 m³ olup söz konusu analiz girdisinin miktar hesabı yapılırken 48.150.1002 iş kalemi miktarının 1,25 ile çarpılması ile bulunan miktarının dikkate alınması gerektiği ancak istekliler tarafından 10.130.1506 poz numaralı C 30/37 beton harcı, hazır beton harçları (TS EN 206-1) malzemesinin miktar hesabı yapılırken 15.150.1006 ve 48.150.1002 iş kalemlerinin miktarının 1/20 sinin esas alınarak işlem tesis edildiği, anılan istekliler tarafından söz konusu analiz girdisi için almış oldukları fiyat teklifinin dayanağı EK-O.6 tutanağında beyan edilen fatura/faturalardaki malzeme miktarının, 15.150.1006 iş kalemi miktarının 1 m³ ile çarpılması 48.150.1002 iş kalemi miktarının da 1,25 m³ çarpılması sonucu çıkan miktarların 1/20'sinden az olmaması gerektiği,

Açıklama kapsamında alınan fiyat tekliflerinde Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.13.1'inci maddesinde yer alan ve fiyat teklifi üzerine SMMM tarafından yazılması gereken ibarenin yazılmadığı yada yanlış yazıldığı, maliyete dayalı açıklamada bulunulmasına rağmen satışlar üzerinden alınan fiyat tekliflerine yazılması gereken ibarenin yazıldığı, satışlar üzerinden açıklamada bulunulmasına rağmen alınan fiyat tekliflerinin üzerine maliyete dayalı açıklamada yazılması gereken ibarenin yazılmış olduğu, fiyat teklifleri üzerinde yazılması gereken EK-O.5, EK-O.6, EK-O.7 ve EK-O.8 tutanaklarının tarih ve sayılarının yazılmadığı, ekinde teklifin dayanağı olan EK-O.5, EK-O.6, EK-O.7 ve EK-O.8 tutanaklarının sunulmadığı, fiyat teklifleri ekinde sunulan tutanaklardaki tarih ve sayının fiyat teklifi üzerinde yazılı olan tarih ve sayı ile örtüşmediği, tutanaklarda beyan edilen faturaların döneminin ihale ilan/davet tarihinin içinde bulunduğu aydan önceki üç ay yada bir önceki üç ay içerisinde olması gerektiği, tutanaklarda defter tasdik bilgilerine ve tutanağa esas üç aylık süre bilgilerine yer verilmediği, tutanaklar ekinde SMMM faaliyet belgelerinin ve fiyat teklifi veren mükellefin mükellef adına tutanağı imzalayanın imza beyannamesi ile mükellefe ait temsile yetkili olduğunu gösterir ticaret sicil tasdiknamesi veya Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin aslı ya da suretinin sunulmadığı, tutanakların ekinde yer verilen mükellefe ait imza beyannamelerinin yetkili kişilere ait olmadığı, sunulan imza beyannamelerindeki imzalar ile fiyat teklifindeki ve tutanaklardaki imzaların örtüşmediği, anılan tutanaklarının fatura bilgileri tablosunda malzeme cinsi olarak hakediş olarak beyan

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/006
Gündem No	: 26
Karar Tarihi	: 05.02.2025
Karar No	: 2025/UY.II-429

edildiği, tutanaklarda yer alan fatura bilgileri tablosundaki malzeme miktarının, açıklamaya konu iş kalemi ve analiz girdi miktarlarının 1/20'sinin altında olduğu, fatura bilgileri tablosundaki malzeme adı ile fiyat teklifi ve açıklamaya konu iş kaleme ve analiz girdilerin tanımı ve özelliği ile malzemelerin cins ve vasıfları itibariyle projeye özel imalat olan iş kalemleri ile aynı olmadığı, açıklamaya konu iş kalemi ve analiz girdilerinin ölçü birimleri ile fiyat teklifindeki ölçü birimlerinin ve fatura bilgileri tablosunda beyan edilen faturalardaki ölçü birimlerinin birbirinden farklı olduğu, bu durumun toplam birim maliyetin / ağırlıklı ortalama birim maliyetinin tespitine engel olduğu, fatura bilgileri tablosunda faturayı düzenleyen/fatura düzenlenen kişilere ait bilgilerin doldurulmadığı, eksik ve yanlış doldurulduğu, vergi kimlik numaralarına yer verilmediği, fatura bilgileri tablosundaki parasal tutarlar ile toplam birim maliyeti/ağırlıklı ortalama birim maliyeti tablosundaki tutarların örtüşmediği, fiyat teklifinde yer verilen teklif rakamının toplam birim maliyet tutarının altında olduğu, ağırlıklı ortalama birim maliyet tutarının % 80'inin altında olduğu iddialarına yer verilmiştir.

A) Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'nci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

- a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,*
  - b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,*
  - c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,*
- gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir. ..." hükmü,*

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesinde "45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

- a) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde, toplam teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatların gösterildiği hesap cetveli ile açıklama istenen iş kalemleri ve/veya iş gruplarının birim fiyatlarına ilişkin ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri,*
- ... sunacaklardır.*

Sunulan analizlerde, kâr ve genel giderler hariç analiz girdilerinin toplam tutarının asgari %10'u oranında yüklenici kârı ve genel gider öngörülmesi zorunludur. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/006
Gündem No	: 26
Karar Tarihi	: 05.02.2025
Karar No	: 2025/UY.II-429

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan ihalelerde istekli tarafından sunulacak hesap cetvelinde, sorgulamaya tabi tutulmayan iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının her biri için miktar ve birim fiyatların ayrı ayrı gösterilmesi zorunlu olmayıp, sorgulanmayan iş kalemlerinin tamamı için teklif edilen toplam bedelin gösterilmesi yeterlidir. Bu bedel isteklinin ihalede sunduğu teklif bedelinin %10'undan az olamaz.

Analizlerde, açıklama istenilmeyen her bir analiz girdisinin birim fiyatı ve birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan tutarı için bir kuruluşun altında bedel öngörülemez.

Analizlerde, birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan ve bir kuruluşun üzerinde olan tutar virgülden sonra en yakın iki ondalık basamaklı sayıya yuvarlanarak yazılır. Yuvarlama işleminde yarım kuruş ve üzerindeki değerler bir kuruşa tamamlanır; yarım kuruşun altındaki değerler ise dikkate alınmaz. Yuvarlamalar nedeniyle oluşan hesaplama farklılıkları ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Yapılan bu düzeltme sonucu bulunan tutarın, açıklama yapılan iş kalemi/iş grubu için teklif edilen fiyatı aşması halinde isteklinin teklifi reddedilir.

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

...

b) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına bağlı kalınarak, her iş kalemi/iş grubunun içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

(Ek-Y.2)'de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.

45.1.5. İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış "kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların" üzerine, kendi belirledikleri "kar ve genel gideri" ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun "kar ve genel gider hariç birim fiyatını" kullandıklarını ve kendi belirledikleri "kar ve genel gider" tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/006
Gündem No	: 26
Karar Tarihi	: 05.02.2025
Karar No	: 2025/UY.II-429

de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır.

Örneğin; isteklinin, “150 dozlu demirsiz beton” iş kalemi için Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 16.001 poz numaralı birim fiyatını (2010 B.F: 97,86 TL) teklif etmesi, “200 dozlu demirsiz beton” iş kalemi için Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 16.002 poz numaralı birim fiyatının (2010 B.F: 104,00 TL) üzerinde 105,00 TL teklif vermesi, 250 dozlu demirsiz beton” iş kalemi için Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 16.003 poz numaralı birim fiyatının kar ve genel gider hariç tutarına, $(110,13/1,25=88,10 \text{ TL})$ kendi belirlediği % 18 kar ve genel gider karşılığı eklemek suretiyle 103,96 TL $(88,10 \times 1,18)$ teklif etmesi ve teklif ettiği söz konusu birim fiyatları aşağıdaki örnek listede gösterildiği şekilde tablo halinde göstermesi durumunda; bu üç iş kalemi için analiz düzenlemesi zorunlu değildir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının yayımlanmış birim fiyatları kullanılarak oluşturulan teklif birim fiyat listesi (Örnek)

Sıra No	Poz No	İş kaleminin adı	Kamu kurum ve kuruluş birim fiyatları			Teklif	
			Birim alınan kurum/kuruluş fiyatı	Kar ve genel gider dahil birim fiyat	Kar ve genel gider hariç birim fiyat	Teklif edilen kar ve genel gider	Teklif edilen birim fiyat
			(TL)	(TL)	(TL)	(TL)	
1	16.001	150 dozlu demirsiz beton	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	97,86			97,86
2	16.002	200 dozlu demirsiz beton	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	104,00			105,00
3	16.003	250 dozlu demirsiz beton	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	110,13	88,10	15,86	103,96
...	...	...	...				

İş kalemleri/grupları için, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar esas alınarak teklif sunulmuş olmakla birlikte; yukarıda belirtildiği şekliyle liste halinde belirtilmemesi durumunda, söz konusu iş kalemleri/grupları için analiz sunulması zorunludur. İlan veya davet tarihinde cari yıl birim fiyatın yayımlanmamış olması durumunda, istekli tarafından önceki yılın yayımlanmış birim fiyatları kullanılabilir.

45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz konusu rayiçlere ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.

45.1.7. İstekliler tarafından, inşaat iş kalemleri/iş grupları dışında yer alan sıhhi tesisat, kalorifer tesisatı, müşterek tesisat, havalandırma, brülör, asansör, elektrik tesisatı vb. iş kalemleri/iş gruplarına ait analiz sunulması yerine bu iş kalemleri/iş gruplarına ait malzeme ve montaj bedelini ayrı ayrı gösterecek şekilde açıklama yapılması kabul edilecektir.

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/006
Gündem No	: 26
Karar Tarihi	: 05.02.2025
Karar No	: 2025/UY.II-429

dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

...

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanununun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

- a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,*
- b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,*
- c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,*
- ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,*

d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,

e. Stokunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,

f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.

İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

Yukarıda sayılan bilgi ve belgelerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığına anlaşıldığı durumlarda, istekliler tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili mevzuatına göre son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir (Örnek: Yurt dışından ithal edilen mallara ilişkin olarak gümrük giriş beyannamesi kullanılarak açıklama yapılabilir). Yüklenicinin dışında üçüncü kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması durumunda, bu iş kalemlerine ilişkin analiz sunulması zorunlu değildir. Ayrıca, istekliler tarafından teklif kapsamındaki harita, kadastro ve proje işlerine ilişkin yapılacak açıklamalarda üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulması yeterlidir.

45.1.13.1. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı veya satış tutarı tespit tutanağı düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulacaktır.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın,

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/006
Gündem No	: 26
Karar Tarihi	: 05.02.2025
Karar No	: 2025/UY.II-429

mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim.” ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir. Mala ilişkin fiyat teklifi verilebilmesi için ayrıca fiyat teklifini veren kişi tarafından ilan/davet tarihinin içinde bulunduğu aydan önceki üç ay veya bundan önceki üç ay içinde 45.1.2.1 inci maddeye göre ihale komisyonunca belirlenen sorgulamaya tabi tutulacak iş kalemleri/gruplarında kullanılması öngörülen fiyat teklifi konusu mal miktarının en az 1/20’si kadar alım yapılmış olması gerekir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için (öncelikle fiyat teklifini veren kişi tarafından ilan/davet tarihinin içinde bulunduğu aydan önceki üç ay veya bundan önceki üç ay içinde 45.1.2.1 inci maddeye göre ihale komisyonunca belirlenen sorgulamaya tabi tutulacak iş kalemleri/gruplarında kullanılması öngörülen fiyat teklifi konusu mamul/mal/hizmet miktarının en az 1/20’si kadar satış yapılmış olması, teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80’inin altında olmaması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından “Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80’inin altında olmadığını beyan ederim.” ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

45.1.13.3. İsteklinin teklifine konu çimento veya demir ürünlerine ilişkin açıklamalarında çimento veya demir ürünleri üreticisinin ilan edilmiş fiyat tarifelerini kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan bir tarifeyi gösterir belgeyi sunması yeterlidir.

45.1.13.4. İsteklinin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilen fiyat tarifelerinde belirtilen fiyatları kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan bir tarifeyi gösterir belgeyi sunması yeterlidir. (Örnek: Orman Genel Müdürlüğüne bağlı işletmeler tarafından satılan ürünlere ilişkin ilan edilmiş fiyatlar vb.)

45.1.13.4.1. İsteklinin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin fiyat tekliflerini kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) düzenlenmiş fiyat teklifini sunması yeterlidir. (Örnek: Karayolları Genel Müdürlüğü, İl Özel İdareleri, Belediyeler vb.nin sattıkları kum, çakıl, kırmataş vb. mallara ilişkin verdikleri fiyat teklifleri.)

45.1.13.5 İstekli tarafından açıklaması yapılacak girdinin fiyatı, kamu kurum ve kuruluşlarınca ilan edilen ilgili mala ilişkin asgari fiyatlara uygun olması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan asgari fiyatın belgelendirilmesi suretiyle açıklama yapılması yeterlidir.

45.1.13.6. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin olarak isteklinin kendi ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ait fiyatların kullanılması durumunda, istekliyle tam tasdik

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/006
Gündem No	: 26
Karar Tarihi	: 05.02.2025
Karar No	: 2025/UY.II-429

sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu olan mal için düzenlenen maliyet/satış tutarı tespit tutanağı ile açıklama yapılabilir. Maliyetler dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması ve isteklinin ilan/davet tarihinin içinde bulunduğu aydan önceki üç ay veya bundan önceki üç ay içinde 45.1.2.1 inci maddeye göre ihale komisyonunca belirlenen sorgulamaya tabi tutulacak iş kalemleri/gruplarında kullanılması öngörülen mal miktarının en az 1/20'si kadar alım yapmış olması gerekir.

Satışlar dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, malın ticaretinin isteklinin faaliyet alanında olması ve ilan/davet tarihinin içinde bulunduğu aydan önceki üç ay veya bundan önceki üç ay içinde 45.1.2.1 inci maddeye göre ihale komisyonunca belirlenen sorgulamaya tabi tutulacak iş kalemleri/gruplarında kullanılması öngörülen mal miktarının en az 1/20'si kadar satış yapılmış olması gerekir. Kurum bu maddede düzenlenen 1/20 oranını değiştirmeye ve işin konusu, yaklaşık maliyeti ve/veya süresine göre farklı oranlar belirlemeye yetkilidir.

İsteklinin ilan/davet tarihinin içinde bulunduğu aydan önceki üç ay veya bundan önceki üç ay içinde 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelere açıklama konusu mala ilişkin satış yapmış ve satılan malın idarece kabul edilmiş olması durumunda, maliyet/satış tutarı tespit tutanağı sunmasına gerek bulunmayıp, sadece söz konusu satışa ilişkin fatura örnekleri veya bu örneklerin noter, YMM, SMMM ya da vergi dairesince onaylı suretleri ile de belgelendirme yapılabilecektir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

45.1.13.7. İstekliler tarafından yapılan açıklamada; malın ihale tarihi itibariyle stoklarda bulunduğu belirtilmesi durumunda, stokta bulunan mala ilişkin "stok tespit tutanağı"nın sunulması zorunludur. Stok tespit tutanağında ilgili malın ağırlıklı ortalama birim maliyeti gösterilecektir. İsteklilerce teklif edilen tutara ilişkin birim fiyatlar, stok tespit tutanağında ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olamaz. Ayrıca stoklarda olduğu belirtilen söz konusu malın miktarının, ihale konusu işte kullanılacağı belirtilen miktardan az olması halinde eksik kalan miktar için bu Tebliğdeki diğer açıklama yöntemlerine uygun olarak açıklama yapılması gereklidir.

45.1.13.9. İstekliler tarafından aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamındaki mallara ilişkin olarak stok tespit tutanağı veya üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi yerine sadece alış faturası ile açıklamada bulunulması geçerli bir açıklama olarak kabul edilmeyecektir.

45.1.13.10. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır.

45.1.13.11. Tutanakların ilan/davet tarihinin içinde bulunduğu aydan önceki üç ay veya bundan önceki üç ay içindeki bilgiler esas alınarak düzenlenmesi zorunludur.

Örneğin; ilan tarihi 10.03.2024 olan ve açık ihale usulü ile yapılan bir ihalede ilan tarihinin içinde bulunduğu aydan önceki üç ay olan "01.12.2023-29.02.2024" veya bundan önceki üç ay olan "01.09.2023-30.11.2023" aralığına ilişkin tutanaklar sunulur.

...

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/006
Gündem No	: 26
Karar Tarihi	: 05.02.2025
Karar No	: 2025/UY.II-429

45.1.13.14. İstekliler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak, EPDK tarafından yayımlanan, İstanbul İli, Avrupa Yakasında bulunan bayiler adına beyan edilmiş fiyatların ortalamasını yansıtan En Yüksek İşlem Hacimli 8 Firmanın Akaryakıt Fiyatlarına İlişkin Raporda yer alan fiyatların % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmez. Motorin veya benzine yönelik olarak öngörülen tutarın TL/litresinden hesaplanmasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun ilgili düzenlemeleri dikkate alınacaktır.

45.1.13.15. Sözleşme veya eklerinde, taş, kum, çakıl, gravye, balast, stabilize vb. yapı malzemelerinin idarenin belirlediği ocaklardan temininin öngörüldüğü haller dışında, bu Tebliğin 45.1.2 maddesi gereğince nakliye girdilerine ilişkin idarece belirtilen mesafelerden daha düşük mesafe kullanarak açıklama yapan isteklilerin, ihale konusu işe özgü alanlara ilişkin açıklamalarını kamu kurum ve kuruluşları tarafından düzenlenen veya onaylanan belgeler ile tevsik etmeleri gerekmektedir.

45.1.13.16. Niteliği gereği üretiminden sonra belirli bir süre içerisinde imalata dönüştürülmesi gereken hazır betona ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçler ile açıklama yapılması esastır. İdarece, TS 13515 Standardında belirlenen süreler ile Karayolu Trafik Yönetmeliğinde düzenlenen azami hız sınırları dikkate alınarak, hazır beton üretim tesisi ile işin yapılacağı yer arasındaki azami mesafenin tespit edilmesi ve aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazıda bu mesafeye yer verilmesi zorunludur. Fiyat teklifi ile açıklama yapılması halinde, idarece belirlenen mesafeden daha uzak mesafe kullanılamaz.

45.1.13.17. Tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipman (İş makinesi) analiz girdilerine ilişkin açıklamalar; resmi rayiçler veya isteklinin kendi malı olan iş makineleri için satın alma bedeli üzerinden yapılabilir. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi ancak resmi rayici bulunmayan iş makineleri için kullanılabilir.

İsteklilerin kendi malı olan iş makinesinin satın alma bedeli üzerinden yapacağı açıklamalarda, bu hususları tevsik eden belgelerin açıklama kapsamında sunulması zorunludur. Ayrıca, bu açıklamada iş makinesine ilişkin tutar olarak;

a) İş makinesinin satın alma tarihinden sonra amortisman süresinin dolmuş olması halinde, amortisman maliyeti katsayısı dışında kalan maliyet katsayıları (yedek parça, tamir-bakım, sermaye faizi-sigorta, nakil-montaj-demontaj) toplamı (ilgili analizde miktar kısmına yazılarak) ile resmi rayicin çarpılması sonucu bulunacak tutar;

b) İş makinesinin satın alma tarihinden sonra amortisman süresinin dolmamış olması halinde ise, (a) bendinde hesaplanan tutarın altında olmamak koşuluyla, iş makinesinin satın alma bedeli ile analiz girdi miktarının çarpılması sonucu bulunacak tutar kullanılabilir.

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 - 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir.

45.1.16. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak istenen sürede açıklama yapmasına rağmen teklifi reddedilen isteklilerin açıklamalarının yeterli görülmemesi nedeniyle, sadece ilgili madde numaralarına atıf yapılmakla yetinilmeyerek hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğu da belirtmek suretiyle kesinleşen ihale kararının bildirilmesi zorunludur...” açıklaması,

İdari Şartname'nin “İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler” başlıklı 2'nci maddesinde “2.1. İhale konusu işin/alımın;

a) Adı: Hisarcık Konsantratör Ünitesi Kapalı Stok Sahası Yapım işi

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/006
Gündem No	: 26
Karar Tarihi	: 05.02.2025
Karar No	: 2025/UY.II-429

b) Türü: Yapım işleri

c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

ç) Yatırım proje no'su (yapım işlerinde): 2016B00-2543-198361

d) Kodu:

e) Miktarı: Yaklaşık 3835 m² Çelik Konstrüksiyon Depo Yapısı ve Saha Betonu İşleri.
Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır:

f) İşin yapılacağı/malın teslim edileceği yer: Emet/KÜTAHYA” düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin “Teklif ve sözleşme türü” başlıklı 19'uncu maddesinde “19.1. İstekliler tekliflerini, anahtar teslimi götürü bedel üzerinden vereceklerdir; ihale sonucu, ihale üzerine bırakılan istekliyle anahtar teslimi götürü bedel sözleşme imzalanacaktır.

19.2. Bu madde boş bırakılmıştır.” düzenlemesi,

“Aşırı düşük teklifler” başlıklı 33'üncü maddesinde “33.1. Teklifi sınır değerinin altında kalan isteklilerden Kanununun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerinin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar;

c) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir.” düzenlemesi yer almaktadır.

İtirazen şikayete konu ihalenin Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü Tesis Mühendislik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen Hisarcık Konsantratör Ünitesi Kapalı Stok Sahası Yapım işi olduğu, bahse konu ihalede 35 adet ihale dokümanı indirildiği, 26.08.2024 tarihinde yapılan ihaleye 18 isteklinin katıldığı, 4 isteklinin teklifinin sınır değerinin altında olduğu, bu nedenle idare tarafından söz konusu isteklilerden aşırı düşük teklif açıklamalarının istenildiği, idarece yapılan değerlendirme neticesinde, Zey Sam İnş. Tar. ve Hay. San. Dış Tic. Ltd. Şti. ve Kunt Proje İnş. Yapı Taah. Tic. Ltd. Şti.-Güven Yeklitaş İş Ortaklığının tekliflerinin aşırı düşük teklif açıklamalarının belirlenen süre içerisinde idareye sunulmaması nedeniyle reddedildiği, ihalenin aşırı düşük teklif açıklamaları uygun görülen Kata İnş. Haf. ve Dış Tic. Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibinin ise Ramazan Acar- Arkon Müş. Müh. İnş. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı olarak belirlendiği görülmüştür.

İdare tarafından teklifleri sınır değerinin altında olan isteklilere 16.09.2024 tarihinde EKAP üzerinden “Beyan edilen bilgileri tevsik eden belgelerin sunulması ve/veya numune/demonstrasyon işlemlerine ilişkin ürün örneklerinin verilmesi/kurulumların yapılması/aşırı düşük teklif açıklamalarının sunulması” konulu yazının gönderildiği, bahse konu yazıda “Emet Bor İşletme Müdürlüğü Hisarcık Konsantratör Ünitesi Kapalı Stok Sahası işine ait ihalede tekliflerin değerlendirmesi sürecine geçilmiş olup, beyan ettiğiniz bilgi ve belgeleri tevsik eden ve EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/006
Gündem No	: 26
Karar Tarihi	: 05.02.2025
Karar No	: 2025/UY.II-429

niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayan aşağıdaki belgeleri ekleri ile birlikte, İdari Şartnamenin 7.9. maddesine uygun olarak, 24.09.2024 tarihine kadar İdaremize sunmanız ve aşırı düşük teklif açıklamalarınızı 24.09.2024 tarihine kadar sunmanız gerekmektedir.

AÇIKLAMA:

Yazımız eki sıralı iş kalemleri listesinde belirtilen iş kalemlerine ilişkin analiz ve açıklamalarınız ile tarafınızca seçilen teknik çözümler ve yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağınız avantajlı koşulların Kamu İhale Genel Tebliğinin 45. Maddesinde belirtilen hususlar göz önüne alınarak hazırlanan aşırı düşük teklif açıklamaları da aynı tarihe kadar sunulacaktır. Aşırı düşük teklifin önemli bileşenlerine ilişkin açıklama ekte yer alan belgelerde bulunmaktadır.” ifadelerine yer verildiği, ayrıca söz konusu yazının ekinde, sıralı iş kalemleri listesi, örnek analiz formatı, açıklama istenecek analiz girdileri listesi, açıklama istenmeyecek analiz girdileri listesi, nakliye cetveli, tespit tutanağı standart formları bulunduğu görülmüştür.

Kata İnş. Haf. ve Dış Tic. Ltd. Şti. tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan belgelerin, başvuru sahibinin iddiaları çerçevesinde incelenmesi neticesinde aşağıdaki tespitlere ulaşılmıştır.

a iddiası bakımından;

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.8'inci maddesinde, aşırı düşük teklif sahipleri tarafından yazılı açıklamanın, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmaması durumunda isteklilerin tekliflerinin reddedileceği açıklanmıştır. Bu noktada anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan yapım işi ihalelerinde; iş kapsamındaki imalat miktarları idare tarafından istekli olabileceklere verilmemekte; ihale dokümanı kapsamında yer alan projeler, mahal listeleri, özel ve genel teknik şartnameler vb. dokümanlar üzerinden idarece ve istekliler tarafından metrajlar ayrı ayrı hesaplanmaktadır. Dolayısıyla, ihale konusu iş kapsamındaki imalatların niteliği, projenin karmaşıklığı ve büyüklüğü gibi unsurlar nedeniyle isteklilerce belirlenen miktarların idarenin belirlediği miktarlarla birebir örtüşmesi beklenmemekle birlikte, aradaki metraj farkının makul düzeyde olması gerekmektedir.

Ayrıca aşırı düşük teklif sorgulamasına tabi tutulan bir istekli tarafından açıklama istenilen bir iş kalemi miktarının düşük hesaplanmasının isteklinin teklif bedelinin düşük hesaplanmasına yol açacağı gibi, açıklama istenilen başka bir iş kaleminin miktarının fazla hesaplanmasının da teklif bedelinin yüksek hesaplanmasına yol açacağı açıktır.

Netice itibarıyla, anahtar teslimi götürü bedel üzerinden ihale edilen işlerde idarenin metrajları ile isteklilerin metrajlarının bire bir örtüşmesi beklenmemekle birlikte, aradaki metraj farkının makul kabul edilebilecek bir oranda olmasının yanında, açıklama istenilen iş kalemlerinin tamamı üzerinden sağlanan fiyat avantajının ihaleye teklif veren diğer isteklilerin teklif bedellerine göre sıralamada değişikliğe sebep olup olmadığı ve kendileri lehine bir avantaj sağlayıp sağlamadığı hususu da dikkate alınmalıdır. Bu nedenle, idare tarafından bir iş kaleminde başvuru sahibi isteklinin metrajının idare metrajına oranla önemli ölçüde düşüklüğü gerekçesinin aşırı düşük teklif açıklamalarının doğrudan reddedilmesi sonucunu doğurmayacağından açıklama istenilen tüm iş kalemleri üzerinden değerlendirme yapılması gerekmektedir.

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2025/006
Gündem No : 26
Karar Tarihi : 05.02.2025
Karar No : 2025/UY.II-429

İdarece sorgulamaya tabi tutulan 11 adet iş kalemine ilişkin olarak istekli tarafından hesaplanan miktarlar incelendiğinde, tüm iş kalemlerinde idare tarafından hesaplanan miktarlardan daha düşük olduğu, 11 adet iş kaleminin 10 adedinde metraj farkının %10'dan düşük olduğu görülmüş olup, 1 adedinde ise %10'u aşan metraj farkı bulunduğu görülmüştür.

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından bahse konu 11 adet iş kalemi için teklif edilen birim fiyatlar ile metraj farklarının çarpılması sonucunda; istekli lehine olmak üzere 1.612.295,71 TL tutar farkı olduğu, dolayısıyla metraj farklılığının istekliye avantaj sağladığı anlaşılmıştır. Ancak söz konusu metraj farklılığından kaynaklanan fiyat avantajı tutarı isteklinin teklif bedeline eklendiğinde geçerli teklifler arasında teklif sıralamasında bir değişiklik yaratmadığı anlaşıldığından başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

b iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından iddiaya konu iş kalemleri için düzenlenen analizlerde anılan pozlar için %11 oranında kar ve genel giderler öngördüğü, ayrıca 15.150.1006,15.180.1003, 48.150.1002 ve 15.540.1112 iş kalemleri için T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığının kârsız birim fiyatlarının kullanıldığı ve bu fiyatlar üzerine %11 ve genel giderler eklendiği anlaşılmış olup, başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

c iddiası bakımından;

Anılan isteklinin teklif bedelinin 64.450.000,00 TL olduğu, yapılan açıklamada aşırı düşük teklif açıklamasında sorgulamaya tabi tutulmayan iş kalemlerinin toplamı için 13.620.404,15 TL bedel öngörüldüğü, bu bedelin de teklif bedelinin asgari %10'u olan 6.445.000,00 TL'den fazla olduğu anlaşıldığından başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

d iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan açıklama istenilen iş kalemlerine ait analizlerde yer alan işçilik fiyatlarının ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin (88,90 TL) altında olmadığı görüldüğünden başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

e iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından sunulan analizlerde açıklama istenilmeyen analiz girdileri için resmi kurum rayiç bedeller kullanıldığı, hiçbir analiz girdisine ilişkin 0,00 TL birim fiyat öngörülmediği, birim fiyat ve birim fiyatın çarpılması sonucu bulunan tutar için 0,01 TL'nin altında bedel bulunmadığı anlaşılmış olup, başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2025/006
Gündem No : 26
Karar Tarihi : 05.02.2025
Karar No : 2025/UY.II-429

f iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından sunulan analizlerde analiz girdi cins ve miktarlarında herhangi bir değişiklik yapılmadığı ve sunulan analizlerde herhangi bir aritmetik hata bulunmadığı anlaşılmış olup, başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

g iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından sunulan analizlerde motorin girdisine ilişkin olarak 10.160.1026 no.lu rayiç için üçüncü kişilerden fiyat teklifinin alınmadığı, Mazot (motorin) girdisine ilişkin aşırı düşük teklif açıklamasının 36,42 TL/kg olan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2024 yılı rayici ile yapıldığı, resmi rayiçlerde motorin için ölçü biriminin "kg" olarak yer almasından dolayı fiyatların "kg" cinsinden verildiği, bu nedenle herhangi bir "lt/kg" dönüşümüne ve kesafet oranının kullanılmasına gerek bulunmadığı anlaşılmış olup, başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

h iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından nakliye mesafe ve formüllerinde herhangi bir değişiklik yapılmadan analizlerin oluşturulduğu, idarece gönderilen analizlerde belirtilen nakliye formülleri kullanılarak açıklandığı anlaşılmış olup, başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

ı iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında hiçbir analiz girdisi maliyetinin açıklanmasına ilişkin fiyat teklifi kullanılmadığı anlaşılmış olup, başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Ramazan Acar- Arkon Müş. Müh. İnş. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan belgeler, başvuru sahibinin iddiaları çerçevesinde yapılan inceleme neticesinde aşağıdaki tespitlere ulaşılmıştır.

a iddiası bakımından;

Sorgulamaya tabi tutulan 11 adet iş kalemine ilişkin olarak istekli tarafından hesaplanan miktarlar incelendiğinde, anılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklamasında yer verilen metrajların açıklama istenilen 11 adet iş kaleminden; 8 adedinde idarenin metrajından fazla olduğu, 3 adedinin ise idarenin metrajından daha düşük olduğu, ancak 11 iş kalemi için teklif edilen birim fiyatlar ile metraj farklarının çarpılması sonucunda; bahse konu isteklinin lehine tutar farkı oluşmadığı, bunun aksine 4.126.582,84 TL dezavantajına olacak şekilde tutar farkı oluştuğu, dolayısıyla metraj farklılığının istekliye avantaj sağlamadığı anlaşıldığından başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

b iddiası bakımından;

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2025/006
Gündem No : 26
Karar Tarihi : 05.02.2025
Karar No : 2025/UY.II-429

Anılan istekli tarafından iddiaya konu iş kalemleri için düzenlenen analizlerde anılan pozlar için %11 oranında kar ve genel giderler öngördüğü, ayrıca 15.150.1006,15.180.1003, 48.150.1002 ve 15.540.1112 iş kalemleri için T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığının analiz girdilerinin kullanılarak açıklama yapıldığı, bulunan tutarlar üzerine %11 kar ve genel giderler eklediği anlaşılmış olup, başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

c iddiası bakımından;

Anılan isteklinin teklif bedelinin 67.997.000,00 TL olduğu, aşırı düşük teklif açıklamasında sorgulamaya tabi tutulmayan iş kalemlerinin toplamı için 6.809.907,02 TL bedel öngörüldüğü, bu bedelin de teklif bedelinin asgari %10'u olan 6.799.700,00 TL'den fazla olduğu görüldüğünden başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

d iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan açıklama istenilen iş kalemlerine ait analizlerde yer alan işçilik fiyatlarının ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin (88,90 TL) altında olmadığı görüldüğünden başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

e iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından sunulan analizlerde açıklama istenilmeyen analiz girdileri için 0,01 TL tutar öngörüldüğü, birim fiyat ve birim fiyatın çarpılması sonucu bulunan tutarı için 0,01 TL'nin altında bedel bulunmadığı tespit edilmiş olup, başvuru sahibinin söz konusu iddiasının da yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

f iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından sunulan analizlerde analiz girdi cins ve miktarlarında herhangi bir değişiklik yapılmadığı ve sunulan analizlerde herhangi bir aritmetik hata bulunmadığı anlaşılmış olup, başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

g iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından sunulan analizlerde motorin girdisine ilişkin olarak 10.160.1026 no.lu rayiç için üçüncü kişilerden fiyat teklifinin alınmadığı, Mazot (motorin) girdisine ilişkin aşırı düşük teklif açıklamasının 36,42 TL/kg olan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2024 yılı rayici ile yapıldığı, resmi rayiçlerde motorin için ölçü biriminin "kg" olarak yer almasından dolayı fiyatlar "kg" cinsinden verildiği, bu nedenle herhangi bir "lt/kg" dönüşümüne ve kesafet oranının kullanılmasına gerek bulunmadığı anlaşılmış olup, başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2025/006
Gündem No : 26
Karar Tarihi : 05.02.2025
Karar No : 2025/UY.II-429

h iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından nakliye mesafe ve formüllerde herhangi bir değişiklik yapılmadan analizlerin oluşturulduğu, idarece gönderilen analizlerde belirtilen nakliye formülleri kullanılarak açıklandığı anlaşılmış olup, başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

ı iddiası bakımından;

Anılan istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında hiçbir analiz girdisi maliyetinin açıklanmasına ilişkin fiyat teklifi kullanılmadığı anlaşılmış olup, başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Başvuru sahibinin iddialarına yönelik olarak yapılan tüm bu tespit ve değerlendirmeler neticesinde; ihale üzerinde bırakılan istekli Kata İnş. Haf. ve Dış Tic. Ltd. Şti. ve ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlenen istekli Ramazan Acar- Arkon Müş. Müh. İnş. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının mevzuatına göre uygun yapıldığı anlaşılmış ve başvuru sahibinin iddialarının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesinin (j) fıkrasının 9'uncu alt bendinde "*Başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması halinde, Kurul kararı ile itirazın şikâyet başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesine karar verilir. Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kuruma yazılı talebi üzerine, bu talep tarihini izleyen otuz gün içinde Kurum tarafından itirazın şikâyet başvuru bedelinin iadesi yapılır ve son ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz işlemez. Diğer hallerde başvuru bedeli iade edilmez.*" hükmü yer almaktadır.

Bu fıkranın (1) numaralı bendi uyarınca tahsil edilen bedel hiçbir durumda iade edilmez." hükmü yer almaktadır.

Aktarılan Kanun hükmüne göre, başvuru sahibinin itirazın şikâyetine konu iddialarının tamamında haklı bulunması halinde başvuru bedeli iadesinin söz konusu olabileceği dikkate alındığında, yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler neticesinde, başvuru sahibinin iddialarında haklı bulunmadığı anlaşıldığından başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesi için Kanunun öngördüğü şekilde "*başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması*" koşulunun gerçekleşmediği, dolayısıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesinin (j) fıkrasının 9'uncu alt bendi hükmü gereğince başvuru bedelinin iadesinin mümkün bulunmadığı anlaşılmıştır.

B) İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesi yönünden yapılan inceleme sonucunda herhangi bir aykırılık tespit edilmemiştir.

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2025/006
Gündem No : 26
Karar Tarihi : 05.02.2025
Karar No : 2025/UY.II-429

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen otuz gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazen şikâyet başvurusunun reddine,

Oybirliği ile karar verildi.